DZIENNIK URZĘDOWY
Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy

Bydgoszcz, dnia 28 lutego 1957 r. | Nr 2 | Poz. 5-7

TREŚĆ

5

UCHWAŁA Nr 29 (wyciąg)

Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy
z dnia 18 grudnia 1956 r.
w sprawie ustalenia programu działalności gospodarczej i organizacyjnej rad narodowych i ich organów w województwie bydgoskim dla realizacji Uchwały VIII Plenum KC PZPR

Na podstawie art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. Nr 14, poz. 130) Wojewódzka Rada Narodowa

uchwala:

1) Przyjąć jako podstawę dalszej działalności Wojewódzkiej Rady Narodowej i wszystkich rad narodowych naszego terenu
— Prezydiów Rad — i całego ich aparatu wykonawczego, program działania gospodarczego i organizacyjnego dla realizacji uchwał VIII Plenum KC PZPR zaprojektowany przez Prezydium WRN wraz z uzupełnieniami wniesionymi przez poszczególne Komisje oraz z wnioskami zgłoszonymi przez radnych w toku Sesji.

4) Zobowiązać prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej do stałego informowania Wojew. Rady Narodowej oraz radnych o przebiegu konkretyzacji i realizacji poszczególnych zasad programu działania.

Powyższą uchwałę podaje się do wiadomości.

Za Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej

E. Orsztynowicz — Sekretarz Prezydium

J. Domiński — Przewodniczący Prezydium

Załącznik do uchwały Nr 29 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy z dnia 18. XII. 1956 r.

PROGRAM

działalności gospodarczej i organizacyjnej rad narodowych i ich organów w województwie bydgoskim dla realizacji uchwały VIII Plenum KC PZPR.

Wojewódzka Rada Narodowa w Bydgoszczy — uznając w pełni program wielkiej odnowy życia politycznego i gospodarczego w kraju, uchwalony przez VIII Plenum KC PZPR — mając na uwadze, że ten program wymaga od całego społeczeństwa twórczej pracy, świadomości, spokoju i uporczywej, cierpliwej realizacji, — wychodząc z założenia, że najważniejszym zagadnieniem w okresie obecnym jest przede wszystkim wszechstronny i szybki rozwój gospodarki, również gospodarki podległej i nadzorowanej przez terenowe rady narodowe, — przyjmując, że najsłuszniejszym wyrazem społeczno-politycznej roli rad narodowych będzie uregulowanie nabrzmiałych od lat bolączek, zlikwidowanie zaniedbań i usprawnienie działalności gospodarki terenowej naszego województwa oraz praktyczne, jak najbardziej odczuwalne przez społeczeństwo wprowadzenie w życie wytycznych gospodarczych VIII Plenum.

uchwala:

wojewódzki program działalności gospodarczej i organizacyjnej, wiążący rady narodowe, prezydia rad i cały ich aparat administracyjno-wykonawczy oraz jednostki gospodarcze, podległe i nadzorowane przez rady narodowe.

CZĘŚĆ I

Założenia generalne

U podstaw swego programu działalności gospodarczej — Wojewódzka Rada Narodowa stawia bezwzględną zasadę, że rady narodowe są współtwórcami ustroju socjalistycznego, wolnego od wypaczeń i zniekształceń.

System zarządzania gospodarką rad narodowych nie może ograniczyć działania praw ekonomicznych z prawem wartości na czele. Winno się to wyrazić w ograniczeniu oddziaływania na gospodarkę środkami administracyjnymi na korzyść środków ekonomicznych.

Podstawowym zagadnieniem w działalności gospodarczej rad narodowych winno być stworzenie robotnikom szerokich możliwości współzarządzania zakładami pracy, a chłopom — stworzenie warunków do rozwoju produkcji rolniczej i swobody wyboru form gospodarowania. Formy zespołowej gospodarki uważamy za lepsze i wyższe od gospodarki indywidualnej, dlatego popierać będziemy wszelkie formy spółdzielczości na wsi i pomagać ich rozwjowi, co nie może nam przesłaniać jednak osiągnięcia głównego celu najwyższej intensyfikacji produkcji rolniczej.

Jednocześnie likwidować będziemy wszelkie przeszkody na drodze swobodnego rozwoju rzemiosła, — stwarzać możliwości rozwoju inicjatywie prywatnej w szeregu dziedzinach gospodarki terenowej. Na czoło zagadnień gospodarczych, wymagających najpilniejszego rozwiązywania przez rady narodowe, wysunąć należy odcinek rolnictwa, przemysłu drobnego i rzemiosła oraz narosłe problemowe zagadnienia gospodarki mieszkaniowej i zatrudnienia.

Dla realizacji tych głównych założeń przez rady narodowe konieczne jest dokonanie szeregu przedsięwzięć w kierunku umocnienia i usprawnienia ich działalności. Na pierwsze miejsce wystąpić musi zagadnienie konsekwentnej decentralizacji zarządzania gospodarką terenową oraz rozszerzenie uprawnień rad narodowych niższych szczebli.

Chodzi o stworzenie radom narodowym możliwości, w których będą mogły usuwać błędy dotychczasowego centralizmu biurokratycznego. U podstaw działania rad narodowych postawić należy zasadę zabezpieczenia praworządności ludowej. Zerwanie z biurokratyzmem, rodzącym najczęściej łamanie praworządności, nie powinno oznaczać jedynie reorganizacji aparatu administracyjnego rad narodowych, lecz przede wszystkim stworzenie nowego ducha pracy, nowego stosunku tego aparatu do spraw podlegających kierownictwu rad narodowych. Nieuniknioną sprawą jest uproszczenie struktury aparatu rad narodowych tam, gdzie stwarza on hamulce dla realizacji nowych zadań gospodarczych.

Konieczne jest w związku z tym z jednej strony zmniejszenie administracji, z drugiej — podniesienie kwalifikacji kadr rad narodowych i ich organów wykonawczych.

Rady narodowe wszystkich szczebli działać winny w ramach zasady jawności życia gospodarczego, pozwalającej na bieżącą i pełną ocenę społeczną poczynań rad. Najważniejsze zatem jest w chwili obecnej zapewnienie społeczeństwu większej ilości i lepszych artykułów spożywczych i przemysłowych, ugruntowanie socjalistycznej demokratyzacji życia, umocnienie wśród robotników, chłopów i w środowisku inteligencji poczucia samorządności i na tym gruncie wytworzenie zapału do lepszej, wydajniejszej pracy.

Na tych podstawowych założeniach gospodarzenia Wojewódzka Rada Narodowa opiera następujące konkretne zasady i kierunki działania.

CZĘŚĆ II.

Zasady i kierunki działania gospodarczego rad narodowych.

I. Rolnictwo i Leśnictwo.

A. Podstawowe założenia w pracy na wsi.

1. Podstawowym zadaniem w rolnictwie jest wykorzystanie wszelkich możliwości wzrostu produkcji rolniczej na wszystkich jej odcinkach.
2. Życie społeczno-gospodarcze na wsi należy oprzeć na organizacjach samorządu powstałego z inicjatywy chłopów, jak spółdzielnie zaopatrzenia i zbytu (GS-y), kasy spółdzielcze, spółdzielnie mleczarskie, spółdzielnie i spółki maszynowe, spółki wodne i melioracyjne, zrzeszenia plantatorów, hodowców itp.
3. Dopomagać należy chłopom w przekształcaniu Związku Samopomocy Chłopskiej w społeczno-zawodową organizację samorządu rolniczego, którego podstawą winno być koło wiejskie, kierujące życiem społeczno-gospodarczym w danej wsi.
4. Uregulować sprawy własnościowe ziemi z reformy rolnej z okresu międzywojennego oraz możliwie cały zapas gruntów Państwowego Funduszu Ziemi rozdysponować w trwałe użytkowanie, wydzielając odpowiednie obszary gruntów na rozwój budownictwa indywidualnego, przyzakładowego oraz ogródków działkowych. Grunty napotykające na trudności w przekazaniu w trwałe użytkowanie wydzierżawić na warunkach długoletnich umów.
5. Załatwiać w trybie przyśpieszonym sprawy w zakresie rolnictwa, w których naruszano obowiązujące przepisy: w tym celu należy nasilić prace Powiatowych Komisji Ziemskich. W razie zdekompletowania należy je zreorganizować w ten sposób, aby wchodził do nich 1 pracownik prezydium powiatowej rady narodowej (PZR) oraz po jednym przedstawicielu Komisji Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium PRN, KP PZPR, PKW ZSL, ZSCh oraz przedstawiciel Sądu Powiatowego.

   Przy rozpatrywaniu spraw gospodarstw z poszczególnych gromad, powinien być zapraszany także na posiedzenie przedstawiciel prezydium gromadzkiej rady narodowej. Skład komisji winien być zatwierdzony uchwałą prezydium powiatowej rady narodowej.
6. Przyspieszyć gleboznawczą klasyfikację gruntów, dokonując klasyfikacji w 1957 r. na obszarze 309 tys. ha.

   We wsiach objętych przebudową ustroju rolnego przyjąć za podstawę wymiaru wszelkich świadczeń dokonaną klasyfikację gleboznawczą. Do czasu dokonania w całym województwie gleboznawczej klasyfikacji gruntów uznać za podstawę wymiaru świadczeń dokumentację katastralną lub skarbową, a w wypadkach braku przydatnych podkładów geodezyjnych oprzeć na ustaleniach dokonanych przy udziale miejscowego aktywu.
7. Dokonać rewizji wygórowanych rejonowych norm wymiaru obowiązkowych dostaw zbóż oraz wystąpić do władz centralnych z wnioskiem o zmiany współczynników przeliczeniowych przy wymiarze obowiązkowych dostaw w klasie II z 1,6 na 1,5, w klasie V z 0,8 na 0,6 oraz w klasie VI z 0,6 na 0,3 ha.

   — Wydział Finansowy Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej wspólnie z Wojewódzkim Zarządem Rolnictwa dokonają sprawdzenia obowiązujących stref podatkowych (miejskich, podmiejskich, wiejskich, wiejskich oddalonych) w stosunku do obowiązujących przepisów.
8. Celem przywrócenia zdolności produkcyjnej gospodarstw ekonomicznie podupadłych należy ustalić formę i zasięg pomocy dla tych gospodarstw oraz sposoby zagospodarowania ziemi będącej dotychczas bez użytkownika.

B. Spółdzielczość produkcyjna.

1. Umacniać samorząd spółdzielczy likwidując wszelkie formy ingerencji w wewnętrzne sprawy spółdzielni oraz ograniczając działalność rad narodowych, służby rolnej i instytucji współpracujących ze spółdzielczością produkcyjną wyłącznie do udzielania pomocy i doradztwa.
2. Zapewnić spółdzielniom pełną swobodę planowania i dysponowania ich własnymi środkami produkcji i kredytami państwowymi.
3. Zapewnić spółdzielniom posiadającym warunki zdrowego rozwoju pierwszeństwo w uzyskaniu środków inwestycyjnych na mechanizację procesów produkcyjnych, w instruktażu agronomicznym oraz w kontraktacji i zaopatrzeniu w środki produkcji.
4. Zwiększyć pomoc agronomiczną i techniczną dla spółdzielni w opracowywaniu i we wprowadzeniu projektów urządzeniowych.
5. Zapewnić spółdzielniom produkcyjnym pomoc kredytową i materiałową w budownictwie mieszkaniowym i gospodarczym dla członków na działkach przyzagrodowych.
6. Wykorzystać okres zamknięć za 1956 r. do generalnego uporządkowania wszystkich problemów związanych z gospodarką zespołową.
7. Pozostawić pełną swobodę samorządowi spółdzielczemu w przechodzeniu na odpowiadające im formy gospodarki zespołowej oraz w dokonywaniu zmian statutu.
8. Rozwiązanie spółdzielni może nastąpić tylko po dokonaniu bilansów i przy ścisłym przestrzeganiu obowiązujących zasad statutowych, przy czym fakt rozwiązania spół-

dzielni nie zwalnia jej członków od spłaty wszelkich zobowiązań wobec państwa i instytucji gospodarczych w granicach wartości majątku zespołowego.

Jednocześnie spółdzielcy są zobowiązani zakończyć bieżące prace polowe, zabezpieczyć materiał kwalifikowany i plantacje wieloletnie.

9. Powołać przez prezydia powiatowych rad narodowych doraźne komisje do udzielania pomocy rozwiązującym się spółdzielniom w zachowaniu zasad praworządności i zabezpieczeniu pozostałego po likwidacji mienia. Powołane komisje wspólnie ze spółdzielcami i gromadzkimi radami narodowymi zabezpieczą użytkowanie budynków i zagospodarowanie pozostałych ziem poprzez oddanie w zespołowe użytkowanie, nadanie lub upełnorolnienie, długoletnie dzierżawy, przekazanie PGR lub innym uspołecznionym jednostkom gospodarczym.
10. Członkom rozwiązujących się spółdzielni, a nie mającym warunków do rozpoczęcia samodzielnego gospodarowania, szczególnie wdowom i bezrolnym udzielić koniecznej pomocy w nadzielaniu ziemią oraz w zagospodarowaniu się.

C. Produkcja roślinna i baza paszowa.

1. Opracować do końca 1957 r. rejonizację upraw, dostosowując ją do glebowych i klimatycznych właściwości poszczególnych rejonów.

   Przesunąć uprawę łubinów nasiennych z północnych terenów województwa do powiatów środkowych i południowych województwa.
2. Uporządkować gospodarkę nawozami organicznymi i zwiększyć ich produkcję, a szczególnie kompostów.
3. Rozszerzyć uprawę lucerny, koniczyn, łubinu pastewnego i innych roślin motylkowych przy dostosowaniu do warunków glebowych i klimatycznych. W tym celu należy odpowiednio rozszerzyć produkcję nasion tych roślin.
4. Rozszerzyć stosowanie poplonów ozimych i śródplonów, a tam, gdzie to jest możliwe, poplonów ścierniskowych, zabezpieczając jednocześnie wzrost produkcji nasion.

   Kukurydzę uprawiać prawie wyłącznie na silos w rozmiarach dostosowanych do lokalnych warunków rejonu i poszczególnych gospodarstw.
5. Rozwinąć produkcję warzyw, udzielając szczególnej opieki i pomocy w kontraktacji warzyw w rejonach podmiejskich i usprawnić obrót owocami i warzywami na terenie województwa.
6. Objąć jak największą ilość gospodarstw rolnych, zwłaszcza uspołecznionych, gospodarką płodozmianową.
7. Reaktywować i organizować nowe spółki wodno-melioracyjne, związki wałowe i zespoły melioracyjno-łąkarskie, aby ich działalnością objąć możliwie cały zmeliorowany areał użytków rolnych oraz areał planowany do przeprowadzenia prac melioracyjnych.

   Zezwolić spółkom wodnym i meliracyjnym na wykonanie systemem gospodarczym robót wodno-melioracyjnych w zakresie renowacji drenowania, renowacji istniejących rowów i urządzeń oraz zagospodarowania użytków zielonych do wysokości 200 tys. zł na jednym obiekcie. Wywoła to konkurencję między poszczególnymi spółkami wodnymi, która przyczyni się do uzdrowienia sytuacji na tym odcinku.

   Nadzór techniczny winien sprawować technik lub inżynier zatwierdzony przez prezydium powiatowej rady narodowej.
8. Kosztem ograniczenia nakładów inwestycyjnych na nowe melioracje zwiększyć nakłady na zakończenie rozpoczętych prac i na konserwajcę istniejących rządzeń.
9. Wystąpić do Ministerstwa Rolnictwa z wnioskiem o zwiększenie przydziału nawozów sztucznych na r. 1957 dla Województwa Bydgoskiego o 100% więcej, niż w roku poprzednim oraz o zmianę dotychczasowej formy rozdziału nawozów sztucznych i opracowanie nowych podstaw i norm podziału nawozów sztucznych. Plantacje nasienne rozwiązujących się spółdzielni produkcyjnych przekazać do sprzętu PGR-om.
10. Nasilić ochronę roślin przemysłowych pastewnych, sadów i warzyw przed chorobami i szkodnikami roślin.
11. Dążyć do oparcia możliwie całej kontraktacji roślinnej o spółdzielczość zaopatrzenia i zbytu (GS-y).
12. Wysunąć wniosek do Ministerstwa Rolnictwa, aby skorygowało stawki opłat za wydobycie wapna, gdyż stwierdzono, że stawki te są zbyt niskie, co powoduje, że robotnicy zatrudnieni przy tych pracach, nie są zainteresowani w zwiększeniu wydobycia wapna i stronią od tej pracy.
13. Sprawę przechowywania obornika postawić jako pierwszoplanową.

    Za budowę gnojowni premiować chłopa.

    Ustalić sankcje karne za wadliwe przechowywanie obornika.

D. Produkcja zwierzęca.

1. Opracować w oparciu o zasoby i wzrost bazy paszowej w poszczególnych strefach województwa realne plany wzrostu pogłowia zwierzęcego.
2. Przeanalizować stan produkcyjności zwierząt domowych oraz opracować projekt rejonizacji ras i metod organizacji hodowli w celu dalszego podniesienia produkcyjności zwierząt.
3. Rozszerzyć kontrolę użytkowności bydła i poradnictwa żywieniowego drogą powoływania przy zreorganizowanym mleczarstwie kół kontroli użytkowności i poradnictwa na zasadach samowystarczalności finansowej.
4. Rozszerzyć produkcję ryb poprzez lepsze wykorzystanie wszelkich zbiorników wodnych, zwiększenie zarybienia i zdecydowane przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód szkodliwymi dla ryb ściekami.
5. Wystąpić do władz centralnych z opracowanym projektem rozbudowy sieci zakładów utylizacyjnych oraz stworzyć warunki do uruchomienia mniejszych prywatnych rakarni na bazie istniejących nieczynnych obiektów.

E. Mechanizacja, elektryfikacja i usługi dla rolnictwa.

1. Opracować dla całego województwa perspektywiczną sieć warsztatów usługowo-naprawczych w zakresie potrzeb rolnictwa i przystąpić do jej pełnego wprowadzenia. Sieć ta obejmowałaby warsztaty obecnych TOR, POM, PGR i GOM.
2. Opracować perspektywiczny plan elektryfikacji wszystkich pozostałych wsi w województwie i rozpocząć jego realizację w planach rocznych.
3. Dostosować obecne POM-y do świadczenia usług dla potrzeb gospodarki państwowej, spółdzielczej i indywidualnej w zakresie usług, napraw, małej mechanizacji, a nawet prac elektryfikacyjnych, doradztwa fachowego i bieżącej konserwacji maszyn i urządzeń.
4. Rozszerzyć sieć tartaków gospodarczych oraz umożliwić chłopom okresowe przecieranie drewna w tartakach państwowych. Uruchomić traki przy niektórych POM-ach.
5. Rozszerzyć sieć młynów gospodarczych, kaszarni i śrutowników przez uruchomienie nieczynnych obiektów oraz

rozszerzyć sieć stałych punktów wymiany zboża na produkty przemiałowe i pieczywo.

6. Wystąpić do władz centralnych z postulatami:
   a) przywrócenia kasom spółdzielczym pełnej samodzielności, przy ponownym powiązaniu ich działalności kredytowej z Bankiem Rolnym (stan do 1953 r.),
   b) nieograniczania górnej sumy kredytu obrotowego dla indywidualnych chłopów, i pozostawienia decyzji w tej sprawie kasom spółdzielczym i komisjom kredytowym,
   c) uruchomienia kredytów dla indywidualnych gospodarstw rolnych na doelektryfikowanie gospodarstw,
   d) podniesienia górnej granicy kredytów długoterminowych dla gospodarstw indywidualnych do wysokości 30 tys. zł,
   e) rozszerzenia zamienników w obowiązkowych dostawach dla rolników w miastach i na terenach podmiejskich.

F. Budownictwo wiejskie.

1. Przeprowadzić rozeznanie koniecznych potrzeb materiałowych i kredytowych w zakresie budownictwa na wsi.
2. Opracować nowe projekty budynków gospodarczych z uwzględnieniem potrzeb nowoczesnej hodowli, małej mechanizacji, ograniczenia do minimum zużycia drewna oraz potanienia kosztów budowy.
3. Przygotować typową dokumentację również dla potrzeb gospodarstw indywidualnych i udostępnić ją po przystępnych cenach.
4. Uruchomić przy przedsiębiorstwach budownictwa wiejskiego brygady instalacyjne i studniarskie.

G. Kadry, nauka i oświata rolnicza.

1. Komisyjnie zweryfikować całą służbę rolną w województwie i wzmocnić służbę zajmującą się sprawami urządzeń rolnych.
2. Opracować plan szkolenia, przeszkolić i doszkolić służbę rolną w zakresie organizacji gospodarstw rolnych.
3. Za najbardziej celowe należy uznać organizowanie dwu zimowych szkół rolniczych.

   Przysposobienie rolnicze prowadzić w ramach samorządu rolniczego, przy współpracy organizującego się Związku Młodzieży Wiejskiej oraz Wydziału Oświaty.
4. Poddać rewizji metody dotychczasowego doświadczalnictwa w rolnictwie i rozszerzyć doświadczalnictwo łanowe oraz w dziedzinie łąkarstwa, chowu i żywienia zwierząt gospodarskich.
5. W oparciu o wyżej wymieniony program działania Wojewódzki Zarząd Rolnictwa, przedstawiciele samorządu rolniczego wraz z przedstawicielami nauki rolniczej opracują wspólny plan jego realizacji.

H. Leśnictwo i zadrzewienie.

1. Opracować perspektywiczny plan zalesień i zadrzewień ze szczególnym uwzględnieniem Kujaw.
2. Wydatnie zwiększyć produkcję materiału szkółkarskiego i przyspieszyć zalesienie nieużytków, luk i halizn.
3. Przystąpić do masowych zadrzewień dróg, zboczy, skarp, przybrzeży rzecznych, zagród wiejskich, wsi, osiedli i terenów wiejskich.
4. Przystąpić do racjonalnej gospodarki drzewami przydrożnymi.
5. Rozszerzyć na cele opałowe pozyskanie — karpiny, posuszu i wiatrołomów.

II. Przemysł terenowy i rzemiosło.

1. W celu wyzwolenia inicjatywy załóg przedsiębiorstw przemysłu terenowego, jak również umożliwienia radom narodowym rzeczywistego oddziaływania na rozwój i produkcję tych przedsiębiorstw zgodnie z potrzebami miejscowymi, przeprowadzić należy w szerokim zakresie decentralizację zarządzania i kierowania tymi przedsiębiorstwami oaz rozszerzenia ich uprawnień.
2. Poza konieczną reorganizacją przemysłu terenowego. która winna pójść w kierunku stworzenia ekonomicznych zdrowych powiatowych i miejskich przedsiębiorstw branżowych lub wielobranżowych z równoczesną eliminacją w jak największym stopniu przedsiębiorstw wojewódzkich, jako podstawowe zagadnienie należy postawić powoływanie i organizację samorządów robotniczych w tych przedsiębiorstwach.
3. Rady narodowe dołożą wszelkich starań, aby przyspieszyć powoływanie przez załogi przedsiębiorstw przemysłu terenowego rad robotniczych i udzielą im wszelkiej niezbędnej pomocy.
4. Wysiłek rad narodowych winien być skierowany w pierwszej kolejności na:
   a) właściwe wyznaczanie przedsiębiorstwom zadań i wskaźników planowych w oparciu o ich zdolność produkcyjną oraz zadań ujętych Narodowym Planem Gospodarczym,
   b) na organizowanie pomocy ekonomistów i pracowników technicznych rad narodowych, instytucji gospodarczych oraz zakładów naukowych w rozwiązywaniu problemów ekonomiczno-organizacyjnych przedsiębiorstw,
   c) przyśpieszenie reorganizacji przedsiębiorstw w kierunku objęcia jak największej ilości zakładów rozrachunkiem wewnątrz-zakładowym,
   d) właściwe kierowanie środków finansowej pomocy państwa na cele inwestycyjne i gospodarcze przedsiębiorstw,
   e) pomoc w kierunku zaspokojenia potrzeb surowcowych i materiałowych przedsiębiorstw,
   f) na lepsze zaspokojenie potrzeb socjalno-bytowych i kulturalnych załóg robotniczych.
5. W ramach zamierzonej reorganizacji przemysłu terenowego należy uwzględnić podporządkowanie radom narodowym wszystkich drobniejszych zakładów przemysłowych planowanych i zarządzanych dotychczas centralnie.
6. Przed przemysłem terenowym postawić należy zadanie rozszerzenia asortymentu produkcji oraz podniesienia jego gatunkowości. Szczególną uwagę przemysł terenowy winien zwrócić na poprawienie i dostosowanie produkcji dla potrzeb wsi. W związku z tym należy wprowadzić zasadę organizowania okresowych narad przedsiębiorstw przemysłu terenowego z przedstawicielami służby rolnej i Związku Samopomocy Chłopskiej.
7. Zadaniem rad narodowych w stosunku do spółdzielczości pracy winno być udzielanie opieki i pomocy w pełnej realizacji zadań produkcyjnych i uzyskania pełnej rentowności spółdzielni pracy, bez ingerowania w sprawy zarządzania spółdzielniami (samorządu spółdzielczego).
8. Hamulcem rozwoju budownictwa uspołecznionego i indywidualnego, w tym szczególnie na wsi, jest brak materiałów budowlanych. W związku z tym należy:
   a) realną zdolność produkcyjną cegielni terenowych wynoszącą w roku bieżącym 90 mil. j. c. podnieść w latach 1957—1960 do 120 mil. j. c. przez pełne

wykorzystanie zdolności wypałowych pieców, w drodze budowy sztucznych suszarni oraz modernizacji urządzeń i siłowni w szeregu cegielniach, a przede wszystkim w cegielniach: Okole, Kcynia, I. II, III, Wapno, „Saturn" Aleksandrów, Lubicz, Krostkowo, Wysoka, Kantak i Brda,

b) uruchomić w 7 punktach województwa, (w Bydgoszczy, Chełmnie, Chojnicach, Inowrocławiu, Lubiczu, Rypinie i Szubinie) produkcję pustaków żużlo-cementowych, zwiększając produkcję z 300 tys. j. c. do 12 mil. j. c.,

c) zorganizować zakłady produkcji cementu plastycznego w Bydgoszczy, Toruniu, Włocławku i Grudziądzu,

d) dążyć do zorganizowania odpowiedniej ilości zespołów produkcyjnych cegły ceramicznej systemem polowym, aby w ten sposób osiągnąć produkcję co najmniej 10 mil. sztuk jednostek ceramicznych,

e) sporządzić na rok 1957 wojewódzki bilans cegły, który winien stanowić podstawę do wnioskowania o zmianę rozdzielników centralnych w kierunku zwiększenia przydziału rynkowego,

f) na rozwój przemysłu materiałów budowlanych należy skierować maksymalne środki finansowe będące w dyspozycji rad, a w szczególności:
— środki finansowe na inwestycje limitowe,
— środki z funduszu rozwoju przemysłu terenowego,
— środki z rezerwy inwestycyjnej,
— otrzymane kredyty funduszu interwencyjnego,

g) dostosować laboratorium chemiczne WSP do dokonywania analiz właściwości surowców miejscowych dla potrzeb przemysłu materiałów budowlanych, budownictwa i biur projektowych — z prawem wydawania orzeczeń.

9. **Rzemiosło** — dla rozszerzenia zakresu produkcji i usług świadczonych przez rzemiosło, jak również celem stworzenia sprzyjających warunków do rozwoju istniejących i nowopowstających zakładów rzemieślniczych, rady narodowe powinny:

a) umożliwić rzemiosłu zaopatrzenia się z miejscowej bazy surowców odpadowych na równych prawach z innymi odbiorcami, oraz upoważnić organizacje handlowe do odsprzedaży rzemieślnikom niechodliwych artykułów i wyrobów gotowych posiadających wady produkcyjne,

b) dążyć do zwiększenia przydziału surowców pełnowartościowych z przydziału centralnego oraz popierać inicjatywę rzemiosła w sprawie zakupu pewnych surowców i maszyn pochodzenia zagranicznego,

c) uregulować sprawy rzemiosł spożywczych (głównie piekarzy, i wędliniarzy) i zagwarantować im pulę surowcową do przerobu,

d) ułatwić rzemiosłu odzyskanie lokali przejętych w latach ubiegłych przez jednostki uspołecznione oraz dopomóc w przydziale materiałów budowlanych dla budowy nowych lokali i pomieszczeń,

e) przeprowadzić weryfikację nierentownych punktów usługowych państwowych i spółdzielczych, celem przejęcia ich przez indywidualne rzemiosło,

f) udzielić pomocy rzemiosłu w uzyskaniu niewykorzystanych maszyn i urządzeń przemysłu terenowego, stwarzając w ten sposób bodźce dla rozwoju rzemiosł deficytowych oraz rzemiosł aktywizujących tereny gospodarczo zacofane,

g) zalecić wydziałom finansowym prezydiów rad narodowych, aby nie traktowały uczni rzemieślniczych jako siły najemnej, przewidzieć ulgi podatkowe dla rzemiosł deficytowych, wystąpić do Ministerstwa Finansów o stosowanie ulg dla rzemieślników szkolących uczni,

h) zobowiązać wydziały finansowe rad narodowych do uporządkowania zaległości podatkowych rzemiosła za lata ubiegłe w sensie anulowania domiarów nie znajdujących uzasadnienia oraz ratalnego rozłożenia właściwych obciążeń podatkowych, akcję tę przeprowadzić przy udziale przedstawicieli samorządu gospodarczego rzemiosła,

i) w ustalaniu wymiaru podatkowego zobowiązać wydziały finansowe, aby kierowały się zasadą słusznego opodatkowania w interesie Skarbu Państwa i rzemieślnika, z tym, że ryczałt podatkowy względnie wymiar roczny nie powinien być w zasadzie wyższy od wymiaru lub ryczałtu w roku poprzednim chyba, że istnieją ku temu uzasadnione przyczyny potwierdzone również przez samorząd gospodarczy rzemiosła; dla wymiaru podatku rocznego podstawę winny stanowić płacone przez rzemieślnika zaliczki miesięczne,

j) zobowiązać aparat rad narodowych i Izbę Rzemieślniczą do wzmożenia kontroli organizacji rzemieślniczych w zakresie wykrywania nielegalnego rzemiosła,

k) uwzględnić w miarę posiadanych warunków lokalowych przydział lokali dla sklepów wzorcowych rzemiosła,

l) odnośnie obowiązującego dotychczas ustawodawstwa podatkowego, jako niesłuszne należy uznać przepisy o skali podatku dochodowego dopuszczające do opodatkowania 80% dochodów podatnika, jak również przepis nakazujący komulowanie wynagrodzenia brutto za pracę współmałżonka jako podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym; jeżeli za utrzymaniem tego przepisu przemawiają jakiekolwiek słuszne względy, to w każdym razie dotychczasowa granica (900 złotych miesięcznie), ponad którą doliczało się wynagrodzenie za pracę, winna ulec znacznemu podwyższeniu,

ł) dopilnować przestrzegania prawa przemysłowego w kwestii wydawania kart rzemieślniczych.

10. **Prywatny przemysł i handel** — w stosunku do prywatnego przemysłu, handlu i usług, rady narodowe winny:

a) ułatwić powstawanie drobnych prywatnych zakładów przemysłowych, których produkcja oparta będzie na dostępnych surowcach, a w szczególności surowcach pochodzenia miejscowego: w szczególności umożliwić należy działalność prywatnych zakładów prefabrykatów i materiałów budowlanych,

b) umożliwić przez lokalizację, względnie przydział lokali uruchomienie prywatnych sklepów i kiosków, w szczególności w miastach i miasteczkach o słabej sieci sklepów uspołecznionych oraz na wsi, jak również popierać uruchomienie mniejszych zakładów gastronomicznych, tam, gdzie jest to gospodarczo uzasadnione; w związku z tym należy przeprowadzić weryfikację lokali handlowych i gastronomicznych zajętych na inne cele,

c) umożliwić prywatnym placówkom handlowym prowadzenie sprzedaży artykułów kilku pokrewnych branż,

d) rozpatrzyć możliwość przekazania nierentownych sklepów peryferyjnych handlu uspołecznionego o jednoosobowej obsłudze w ręce komisantów,

e) stosować politykę podatkową wg zasad przyjętych dla rzemiosła.

11. **Chałupnictwo** — należy dążyć do stałego rozszerzenia produkcji przemysłu spółdzielczego przez pełniejsze wykorzystanie chałupników, zainteresować i udzielać pomocy finansowej z funduszu interwencyjnego organizacjom społecznym np. Lidze Kobiet w podjęciu i organizacji produkcji chałupniczej, ułatwić chałupnikom zbyt gotowej produkcji na rzecz jednostek uspołecznionego handlu detalicznego oraz usprawnić system zatwierdzania cen na artykuły produkcji chałupniczej przez Wojewódzką Komisję Cen.

III. Handel

1. Zasadniczym kierunkiem pracy rad narodowych na odcinku handlu winno być umożliwienie organizacjom handlowym ich operatywności w jak najlepszym zaopatrywaniu rynku w niezbędną masę towarową.

   Przedsiębiorstwa handlowe winny uzyskać pełną samodzielność działania, zgodną z zakresem obowiązujących przepisów.

2. Zakłady Przemysłu Piekarniczego z dniem 1 stycznia 1957 r. przechodzą pod bezpośredni zarząd rad narodowych, tzn., że zarządzane będą przez Zarząd Handlu.

   Celowość zarządzania przez handel przemysłem piekarniczym, była już wszechstronnie dyskutowana tak na szczeblu centralnym, jak i wojewódzkim. Handel, który jest odpowiedzialny za zaopatrzenie społeczeństwa w pieczywo i chleb musi mieć możność bezpośredniego wpływu na produkcję i stosownie do potrzeb rynku regulować asortymentem, przydzielać surowiec oraz prowadzić ogólną politykę gospodarczą w zależności od sytuacji, która zmienić się może bardzo często — jak to miało już w okresach przeszłych miejsce. Przemysł terenowy natomiast nie mógłby tak szybko reagować na te zjawiska rynkowe, jak tego handel wymaga.

3. Przeprowadzić dalszą reorganizację Wojewódzkiego Zarządu Handlu z uwagi na dalszy proces decentralizacji; np. przez powołanie do życia miejskich zarządów handlu, przez zwiększenie uprawnień samych przedsiębiorstw handlowych oraz przez zmniejszenie stanu zatrudnienia.

4. W celu dalszego polepszenia zaopatrzenia rynku, pogłębienia zasad oszczędności, wyeliminowania mank, oraz poprawienia warunków, materialnych pracowników należałoby:
   a) upoważnić przedsiębiorstwa do zaopatrzenia się w towar z dowolnych źródeł, w tym również z jednostek nieuspołecznionych,
   b) tytułem próby w kilku wytypowanych sklepach lub zakładach różnych branż należałoby wprowadzić system częściowego rozrachunku gospodarczego, polegającego na swobodnym wyborze dostawców i środków transportowych (do prywatnych włącznie), przy równoczesnym przejściu pracowników sklepu na uposażenie prowizyjne przy zastosowaniu odpowiedniego klucza, zależnego od wskaźnika kosztów i wydajności marży artykułów będących podstawą sklepu; pracownicy odpowiadaliby solidarnie za straty wynikłe z niedoborów towarowych (manka, zepsucia towarów itp.).

5. Celem dalszego usprawnienia organizacyjnego aparatu handlowego należy:
   a) zlikwidować w ciągu II półrocza 1957 r. przedsiębiorstwo sprzedaży okazyjnej „Bazar" jako przedsiębiorstwo o zasięgu wojewódzkim; sklepy sprzedaży okazyjnej podporządkowane być winny jako sklepy ściśle branżowe działającym na danym terenie uspołecznionym przedsiębiorstwom handlowym,
   b) zlikwidować przedsiębiorstwo „Delikatesy", podporządkowując je istniejącym sklepom MHD — Artykuły Spożywcze,
   c) rozpatrzyć możliwości zlikwidowania tzw. dwupowiatowe przedsiębiorstwa MHD — przekazując sklepy odległe na rzecz pionów spółdzielczych, działających na danym terenie.

6. Młyny gospodarcze w dalszym ciągu winny istnieć jako zarząd młynów gospodarczych.

IV. Sprawy budżetowe

1. Stałe rozszerzenie uprawnień rad narodowych nie może pozostać bez wpływu na konieczność zmiany dotychczas obowiązującego systemu budżetowego.

   Zmiany te w pierwszej kolejności winny pójść w kierunku udzielania radom narodowym pełnej samodzielności w planowaniu i w wykonywaniu budżetu.

   W związku z powyższym — wszelkie źródła własnych dochodów budżetowych winny być traktowane jako zasoby finansowe będące w wyłącznej dyspozycji danej rady narodowej.

   Stąd też dochody pochodzące obecnie z udziałów w dochodach budżetu centralnego powinno się zaliczyć jako dochody własne budżetów terenowych.

   Dla zrównoważenia strony dochodowej budżetu z wydatkami, których wysokość zależna byłaby od zakresu zadań ujętych planem gospodarczym, budżetom terenowym winna być przyznana dotacja wyrównawcza z budżetu centralnego, z tym jednak, że spływ jej nie powinien być uzależniony od stopnia realizacji dochodów własnych.

   Planowanie wydatków budżetowych winno być oparte o system obowiązujących norm budżetowych.

2. Mając na uwadze ujemne skutki polityki fiskalnej, zwłaszcza na odcinku rozwoju produkcji rolnej, jak również i innych dziedzin życia gospodarczego, należałoby wprowadzić złagodzenie lub zmianę niektórych obowiązujących dotychczas przepisów podatkowych i egzekucyjnych i tak:
   a) celem należytego zagospodarowania wszystkich gruntów bez trwałego użytkownika oraz leżących odłogiem, należałoby zwolnić od podatku gruntowego: odłogi — przez 3 lata poczynając od roku, w którym nastąpił pierwszy zbiór, zaś grunta przydzielone w trybie dekretu z dnia 9. II. 1953 r. o całkowitym zagospodarowaniu użytków rolnych i nie będące w należytej kulturze — przez okres pierwszego roku objęcia w użytkowanie — pod warunkiem, że umowa na zagospodarowanie odłogów zawarta została na lat 10, zaś na grunty przydzielone w trybie dekretu z 1953 r. na lat 5,
   b) uchylić jako krzywdzące chłopa rozporządzenie Ministra Finansów odnośnie sprzedaży zajętego inwentarza żywego wyłącznie jednostkom gospodarki uspołecznionej po cenach wyznaczonych dla skupu,
   c) wprowadzić zakaz zajmowania na wsi w drodze egzekucji materiałów budowlanych w wypadku udowodnienia przez dłużnika, że materiał ten ma służyć na remont budynków gospodarczych lub mieszkalnych względnie do nowej budowy,
   d) nie odwieszać starych zaległości podatku gruntowego przy wystąpieniu rolnika ze spółdzielni produkcyjnej, by tym samym dać podatnikowi możność

i warunki właściwego zagospodarowania się,

e) odnośnie zaległości z tytułu podatku od wzbogacenia wojennego należałoby przekazać radom narodowym uprawnienia do stosowania umorzeń wg swobodnej decyzji, opartej na rozeznaniu zdolności płatniczej podatnika; rolnikom natomiast należałoby całkowicie umorzyć powyższy podatek,

f) zadłużenia chłopów z tytułu podatku gruntowego i świadczeń w naturze powstałe do 1951 r. jak również powstałe później, lecz uznane za nieściągalne przez powiatową radę narodową — poddać umorzeniu.

V. Inwestycje i budownictwo

1. Z uwagi na to, że dotychczasowy układ organizacyjny służb: inwestycyjnych, architektoniczno-budowlanych i budownictwa wiejskiego okazuje się, wobec decentralizacji planowania, nieprzydatnym — należy dla umożliwienia radom narodowym faktycznego, a nie tylko formalnego kierowania sprawami inwestycji — spowodować:
   a) utworzenie w I półroczu 1957 r. Wojewódzkiego Zarządu Inwestycji, który winien przejąć całość dotychczasowych funkcji inwestorskich dla inwestycji o znaczeniu ogólnowojewódzkim (w tym również budownictwo osiedlowe prowadzone dotychczas przez Dyrekcję Budowy Osiedli Robotniczych), nadzór nad działalnością biur projektowych podporządkowanych radom narodowym, jak również nadzór nad działalnością prezydiów powiatowych i miejskich rad narodowych w dziedzinie prowadzenia inwestycji powiatowych (miejskich) oraz dotychczasowe funkcje Wojewódzkiego Zarządu Architektoniczno-Budowlanego i Zarządu Budownictwa Wiejskiego;
   b) utworzenie w I półroczu 1957 r. w ramach aparatu wykonawczego prezydiów powiatowych (miejskich) rad narodowych — powiatowe (miejskie) zarządy inwestycji, które winny przejąć całość funkcji inwestorskich dla inwestycji rad narodowych swego terenu za wyjątkiem inwestycji o znaczeniu ogólnowojewódzkim oraz dotychczasowe funkcje architektów powiatowych (miejskich); przekazać powiatom (miastom) dodatkowe etaty uzyskane w wyniku kompresji aparatu inwestycyjnego na szczeblu Prezydium WRN.
2. Należy dokonać podziału wszystkich inwestycji planu terenowego na inwestycje o znaczeniu ogólno-wojewódzkim, zatwierdzane przez Prezydium WRN, oraz na inwestycje powiatowe (miejskie), które ostatecznie zatwierdzane powinny być przez prezydia powiatowych (miejskich) rad narodowych. Dla opracowania planów inwestycyjnych dla inwestycji powiatowych (miejskich) prezydia powiatowych (miejskich) rad narodowych winny otrzymywać jeden globalny limit. Ustalenie pilności potrzeb, sposobu wykorzystania limitu itp. sprawy winny być pozostawione całkowicie decyzji prezydiom powiatowych i miejskich rad narodowych.
3. Powierzyć i podporządkować nadzór inwestycyjny biurom projektów, które wejdą w skład Wojewódzkiego Zarządu Inwestycyjnego.
4. Decentralizacja planowania inwestycji zwiększa odpowiedzialność rad i ich prezydiów za wykonawstwo zadań planu i zmusza do stworzenia warunków praktycznego podporządkowania przedsiębiorstw budowlanych organom rad. Zasadniczą myślą tych zmian winno być: usamodzielnienie przedsiębiorstw budowlanych i umożliwienie powiatowym (miejskim) radom narodowym sprawowanie nadzoru i kierowanie ich działalnością. Wobec powyższego należy:
   a) utworzyć w I półroczu 1957 r. Wojewódzki Zarząd Budownictwa jako organ Prezydium WRN do spraw nadzoru fachowego i koordynacji działalności terenowych przedsiębiorstw budowlanych; Wojewódzki Zarząd Budownictwa przejąłby tylko te funkcje i kompetencje, których utrzymanie będzie koniecznością po wprowadzeniu na pełny rozrachunek gospodarczy terenowych przedsiębiorstw,
   b) utrzymać istniejące miejskie przedsiębiorstwa remontowo-budowlane i budowlane przedsiębiorstwa powiatowe z ich dotychczasowym zakresem działania z tym, że będą one podporządkowane właściwym prezydiom rad narodowych; w miastach stanowiących powiaty pozostawić istniejące miejskie przedsiębiorstwa remontowo-budowlane jako przedsiębiorstwa podporządkowane prezydiom miejskich rad narodowych działających w granicach administracyjnych miasta — decyzje w tych sprawach podjąć winny powiatowe (miejskie) rady narodowe; przedsiębiorstwa specjalistyczne (budownictwa przemysłowego, robót drogowych i instalacyjnych, produkcji pomocniczej, remontu, transportu i sprzętu) podporządkować bezpośrednio Wojewódzkiemu Zarządowi Budownictwa.
5. Powołać komisje organizacyjne, które opracują i uzgodnią z władzami centralnymi ramowe schematy struktury wewnętrznej Wojewódzkich Zarządów Inwestycji i Budownictwa oraz podległych im komórek i przedsiębiorstw oraz opracują projekty odpowiednich uchwał i zarządzeń wykonawczych.

VI. Sprawy mieszkaniowe

Wobec niezwykle trudnej sytuacji mieszkaniowej ludności miejskiej, stwarza się konieczność wprowadzenia następujących zasad i środków zmierzających do wyrównania popełnionych błędów i poprawy sytuacji mieszkaniowej.

1. **W zakresie konserwacji istniejących budynków mieszkalnych:**
   a) prezydia miejskich rad narodowych przekażą w terminie do dnia 31 stycznia 1957 r. osobom prywatnym budynki mieszkalne jednorodzinne, stanowiące dotychczas własność państwa; budynki te zostać winny wyjęte spod działania przepisów o publicznej gospodarce lokalami, a remonty bieżące i kapitalne przeprowadzane być winny na koszt właściciela; źródłem finansowania kosztów remontu może być krótki względnie średnioterminowy kredyt bankowy,
   b) Prezydium WRN wystąpi do Rady Ministrów z projektem, by do czasu uregulowania zagadnienia remontów bieżących w budynkach prywatnych i ustalenia czynszów na poziomie rzeczywistych kosztów eksploatacji, zezwolić prezydiom miejskich rad narodowych na finansowanie remontów bieżących w budynkach prywatnych w gospodarczo uzasadnionych wypadkach ze środków przeznaczonych na remonty kapitalne,
   c) typowania budynków do remontu i ustalania zakresu robót dokonywać będą komitety blokowe z udziałem przedstawicieli Zarządu Budynków Mieszkalnych i Przymusowego Zrzeszenia Prywatnych Właścicieli Nieruchomości; projekt planu remontów winien być poddany pod ocenę społeczną. Odbioru budynku po remoncie dokonywać winien komitet blokowy przy udziale nadzoru fachowego,

d) potrzeby materiałowe dla konserwacji budynków mieszkalnych zaspokajane być winny przed potrzebami materiałowymi inwestycji; przedsiębiorstwa budowlane zabezpieczą w planach swej produkcji przede wszystkim remonty budynków mieszkalnych,

e) znieść obowiązek sporządzania kosztorysów (dokumentacji) na remonty budynków mieszkalnych, jeśli nawet koszt orientacyjny remontu nie przekracza sumy 50 tys. zł względnie jeśli sumę tę przekracza, lecz remont obejmuje jedynie dużą ilość zmian jednorodnych; wyjątek stanowią roboty polegające na zmianie istniejących konstrukcji obiektów.

2. **W zakresie nowego budownictwa indywidualnego i spółdzielczego należy:**

a) wystąpić do Związku Spółdzielni Mieszkaniowych w Warszawie z wnioskiem o wyłączenie województwa bydgoskiego z gestii Biura Spółdzielni Mieszkaniowych w Gdańsku i utworzenie Wojewódzkiego Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowych w Bydgoszczy,

b) spółdzielnie mieszkaniowe winny — poza prowadzeniem budownictwa nowego — otrzymać domy do odbudowy lub przebudowy,

c) wprowadzić w życie przepisy dotyczące budownictwa indywidualnego, jednorodzinnego, stosując następujące zasady:
— odstępowania (sprzedaży ratalnej) działek budowlanych na własność,
— pozostawiania budującemu swobodę odnośnie ilości izb, a pojęcie „dom jednorodzinny" oznaczać wyłącznie ilością powierzchni użytkowej, której górną granicę ustalić należy na 110 m kw. Domy jednorodzinne budowane przez rzemieślników, lub innych przedstawicieli sektora nieuspołecznionego, mogą posiadać w granicach obowiązującego normatywu powierzchni użytkowej pomieszczenie na warsztat pracy (sklep, gabinet, itp.),
— uznawania za domy jednorodzinne „bliźniacze" budynki piętrowe, w których każdą kondygnację zajmuje jedna rodzina,
— określić wielkość działek w zabudowie jednorodzinnej w zależności od położenia i warunków — do 100 m2; tereny przyległe do miast względnie miasteczek winny być oddane do dyspozycji miejskich rad narodowych, w celu wydzielania działek pod budowę domków jednorodzinnych,

d) należy dążyć do rozszerzenia pomocy państwa dla budownictwa spółdzielczego i indywidualnego poprzez:
— wyposażenie działek budowlanych w energię elektryczną, drogi i wodę,
— umożliwienie powierzenia robót budowlanych i instalacyjnych uspołecznionym przedsiębiorstwom wykonawczym,
— zezwolenie na zakup przez budujących domki, materiałów tzw. „nietypowych" zgłoszonych przez przedsiębiorstwa do upłynnienia, jak również wszelkiego rodzaju odpadów i złomu użytkowego,
— zezwolenia dyrektorom zakładów na przydzielanie budującym się pracownikom środków transportowych za zwrotem kosztów własnych,

e) przedsiębiorstwa i zakłady pracy podległe radom narodowym, a działające na zasadach rozrachunku gospodarczego i tworzące fundusz zakładowy, winny w ramach tego funduszu podejmować budownictwo przyzakładowe; prezydia rad narodowych winny popierać taką inicjatywę, przede wszystkim przez pomoc w zagwarantowaniu wykonawstwa przez podległe terenowe przedsiębiorstwa budowlane,

f) umożliwić Polakom przebywającym za granicą budowanie w kraju dla siebie — swoich krewnych, czy znajomych, domów mieszkalnych za dewizy; odpowiednie towarzystwa współpracujące z zagranicą, winny propagować takie budownictwo,

g) nowe budynki mieszkalne wznoszone przez osoby prywatne począwszy od 1. I. 1957 r., bez względu na ilość izb i powierzchnię mieszkaniową winny być wyłączone z obowiązujących przepisów o publicznej gospodarce lokalami; wysokość czynszu winna być ustalona w oparciu o koszty eksploatacji budynku.

3. **W zakresie gospodarki powierzchnią mieszkaniową i rozdzielnictwa mieszkań:**

a) prezydia miejskich rad narodowych przejąć winny z dniem 1. I. 1957 r. całe rozdzielnictwo mieszkaniowe, tak w budynkach starych, jak i nowowybudowanych, za wyjątkiem budownictwa przyzakładowego, spółdzielczego i indywidualnego,

b) prezydia miejskich rad narodowych zabezpieczą pełną jawność dokonywanych przydziałów poprzez:
— ustalanie kwartalnych list przydziału mieszkań przy udziale Społecznej Komisji Opiniodawczej,
— podawanie do publicznej wiadomości kwartalnej listy przydziału mieszkań oraz wykazu osób, które mieszkania otrzymały,

c) znieść należy instytucję mieszkań służbowych i kwater wojskowych za wyjątkiem mieszkań położonych na terenach zamkniętych zakładów i obiektów wojskowych — to samo w odniesieniu do mieszkań zajmowanych przez MO,

d) prezydia miejskich rad narodowych konsekwentnie przeprowadzać będą akcję ścieśniania biur, urzędów, instytucji itp. i przenoszenia biur z pomieszczeń o charakterze mieszkalnym do innych lokali; akcji tej towarzyszyć winna wnikliwa, społeczna kontrola przestrzeni użytkowej zajmowanej przez wszystkie biura, urzędy itp., celem wykrycia dalszych rezerw; listy osób, którym przydzielono mieszkania w tej drodze uzyskane, winny być podane do publicznej wiadomości,

e) prezydia miejskich rad narodowych i organa porządku publicznego zagwarantują przestrzeganie praworządności w sprawach realizacji przydziałów mieszkań; z całą stanowczością tępić należy samowolę i bezprawie w zajmowaniu lokali.

VII. Inne odcinki gospodarki terenowej.

Zatrudnienie.

1. Występujące duże zapotrzebowanie na wykwalifikowaną i niewykwalifikowaną siłę roboczą przy równoczesnym istnieniu w chwili obecnej znacznej ilości osób rejestrowanych i nie zatrudnionych, w tym większość kobiet — oraz dokonujący się proces oczyszczania administracji z przerostów osobowych — stawia wyjątkowo trudne zadania przed radami narodowymi. Rady narodowe winny w ramach swych możliwości dołożyć wszelkich wysiłków dla poprawy sytuacji w tym zakresie. Szczególna uwaga rad narodowych skierowana być winna na wysokie uoperatywnienie podległych im organów zatrudnienia (oddziałów i referatów zatrudnienia), które winny przejąć w całości politykę zatrudnieniową — w szczególności:

a) wzmocnione być winno prowadzenie pośrednictwa pracy i pośrednictwa przy zawieraniu umów o naukę zawodu; szczególnie rozszerzyć należy stosowanie czynnego pośrednictwa pracy dla osób pilnie poszukujących i potrzebujących pracy, jedynych żywicieli rodzin; organa zatrudnienia oprzeć się winny szerzej — na współpracy z organizacjami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi przy rozwiązywaniu problemów zatrudnienia,

b) skoncentrowane winny być wysiłki w kierunku zatrudnienia w zakładach pracy nadwyżek kobiecej siły roboczej, przede wszystkim kobiet — jedynych żywicielek rodzin; działanie organów zatrudnienia rad narodowych oprzeć się winno w tym zakresie na ścisłej współpracy z komisjami aktywu kobiecego,

c) prezydia rad narodowych winny skierować swoją uwagę na jak najwłaściwsze dysponowanie i jak najbardziej skuteczne wykorzystanie środków funduszu interwencyjnego, którego celem być winno przede wszystkim rozładowanie nadwyżek sił roboczych, szczególnie kobiet i możliwości stworzenia warunków stałego ich zatrudnienia; w ramach dysponowania środkami Funduszu Interwencyjnego należy uwzględnić głównie:
   — możliwość rozszerzenia produkcji i stworzenie tym samym warunków stałego zatrudnienia w zakładach przemysłu drobnego państwowego i spółdzielczego,
   — rozwój i popieranie produkcji chałupniczej,
   — wprowadzenie robót komunalnych, zatrudniających przejściowo nadwyżki sił roboczych,
   — szkolenie pracowników zwalnianych z administracji i przystosowanie się ich do nowych zawodów,

d) środki funduszu interwencyjnego kierować należy w pierwszym rzędzie na koszty robocizny (płace); w pierwszej kolejności środki kierować na rozładowanie problemów zatrudnienia w Włocławku, w Toruniu oraz w małych miasteczkach i osiedlach,

e) przeprowadzić w zakładach pracy przestrzeganie procentu zatrudnienia inwalidów oraz zatrudnienia 2 młodocianych na 1 etat prac. fizycznych,

f) zaniechać stosowane dotychczas przez spółdzielnie 6-miesięczne szkolenie młodocianych, które nie daje gwarancji wyszkolenia dobrych fachowców; proponuje się zatrudnienie małoletnich przez samodzielnych rzemieślników, bez pobierania kaucji i tym samym zagwarantowanie im ukończenia 3-letniej szkoły zawodowej,

g) dla złagodzenia problemu poszukujących pracy nie należy zatrudniać osób pracujących już zawodowo dodatkową pracą chałupniczą, co ma ostatnio miejsce w Spółdzielni Inwalidzkiej „Gryf",

h) zorganizowane przez Ligę Kobiet samopomocowe zespoły chałupnicze zatrudniające kobiety — winny być nadzorowane przez rady narodowe, a nie przez poszczególne branżowe spółdzielnie, ponieważ nadzór spółdzielczy powoduje dodatkowe opodatkowanie, co w konsekwencji wpływa na wysokość cen i wywołuje zmniejszenie zarobków kobiet; kobiety mające zamiar pracować w chałupnictwie muszą być rejestrowane w Samodzielnym Referacie Zatrudnienia,

i) spowodować Prezydium MRN w Bydgoszczy do rewindykacji obiektów, przy ulicy Grudziądzkiej i Szubińskiej nr 1 z przeznaczeniem na zakłady pomocy społecznej, które od szeregu lat były użytkowane w tych celach, a od 1945 r. zajęte zostały przez Prokuraturę Wojskową i Wojewódzką Komisję Wojskową; stopniowe przekazywanie w. w. obiektów pozwoli całkowicie wykorzystać dotkliwy brak 200 miejsc dla starców oraz napływających repatriantów,

j) zobowiązać Prezydium MRN w Toruniu do rewindykacji obiektu, przy ulicy Słowackiego nr 47 na zakład pomocy społecznej, pochodzącego z fundacji na cele opieki społecznej, który do końca miesiąca czerwca 1957 r. użytkować będzie Szkoła Felczerska,

k) zobowiązać Prezydium MRN w Bydgoszczy do przydzielenia odpowiedniego lokalu na punkt usługowy Poznańskiej Wytwórni Protez,

l) zobowiązać Prezydium MRN w Inowrocławiu do przeniesienia Ośrodka Zdrowia do innego obiektu z obecnie zajmowanego pomieszczenia Państwowego Zakładu Specjalnego w Parchaniu w powiecie inowrocławskim.

2. Na odbudowę życia gospodarczego i kulturalnego powiatów i miast, które w ubiegłym okresie uległo poważnemu zahamowaniu, winien być skierowany główny wysiłek rad narodowych — w tym względzie należy:
   a) w poszczególnych rocznych planach gospodarczych województwa i powiatów wyraźnie wyodrębnić zadania, zmierzające do aktywizacji powiatów i miasteczek zaniedbanych w rozwoju gospodarczym,
   b) opracować perspektywiczny plan aktywizacji gospodarczej terenów cofniętych w rozwoju gospodarczym w naszym województwie, a w szczególności małych miast i osiedli oraz powiatów: chojnickiego, tucholskiego, aleksandrowskiego, radziejowskiego, golubsko-dobrzyńskiego, rypińskiego, lipnowskiego i włocławskiego,
   c) szczególnie silnie popierać na tych terenach rozwój zakładów drobnej wytwórczości i rzemiosła.

3. Wojewódzka Rada Narodowa widzi możliwość zwiększenia środków państwowych na rozwój gospodarki terenowej w szerzej niż dotąd inicjowanych i przeprowadzanych wszelkiego rodzaju czynach społecznych.

Rady narodowe i ich prezydia traktować winny zagadnienie czynów społecznych jako jeden z najpoważniejszych w okresie obecnym czynników gospodarczej aktywizacji terenu przy udziale własnych środków finansowych, środków finansowych ludności, materiałów pochodzenia miejscowego oraz robocizny społecznej. Z rezerwy budżetowej na finansowanie czynów społecznych wspomagane być winny przede wszystkim te czyny społeczne, przy których społeczeństwo podejmujące czyn o charakterze inwestycyjnym wykaże się zebranymi środkami finansowymi i materiałowymi stanowiącymi 30% wartości obiektu, których zakończenie przewidziane jest w ciągu jednego roku, których użyteczność jest w pełni dostosowana do potrzeb danego terenu. Prezydium WRN winno szerzej udzielać pomocy materiałowej na realizację podjętych czynów społecznych z wojewódzkiej rezerwy materiałów budowlanych.

Wszystkie prezydia rad narodowych winny zabezpieczyć czynom społecznym pomoc w sprzęcie technicznym i transportowym oraz w zorganizowaniu odpowiedniego nadzoru technicznego.

4. **W zakresie urządzeń kulturalnych i socjalnych** radom narodowym zapewniony być winien zasadniczy wpływ na działalność i rozwój znajdujących się na ich terenie placówek kulturalno-socjalnych w szczególności:
   a) poprzeć należy w całej rozciągłości zamierzenia Związku Nauczycielstwa i władz oświatowych w sprawie przepracowania programów nauczania w szkołach; należy usunąć z programów materiał niezgodny z prawdą naukową szczególnie w przedmiotach humanistycznych i przyrodniczych, w któ-

rych wystąpiło najbardziej zafałszowanie treści nauczania; należy dostosować program nauczania do rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży; uważamy, że w akcji tej winni wziąć natychmiast czynny udział odpowiednie organy rad narodowych i nauczycielstwo; należy poprzeć starania o wprowadzenie do szkół przedmiotów wychowania estetycznego jak śpiewu, nauki rysunków i pewnych wiadomości o sztuce, jako przedmiotów obowiązkowych we wszystkich stopniach i rodzajach szkół,

b) jednym z ważniejszych zagadnień jest zapewnienie szkolnictwu wysoko kwalifikowanych kadr fachowych, szczególnie w szkołach średnich; w tym celu Wojewódzki Wydział Oświaty i DOSZ winny przeanalizować kadry w szkołach średnich i dokonać zmian pod kątem odpowiedniego przygotowania fachowego. Wojewódzki Wydział Oświaty, DOSZ i terenowe wydziały oświaty dokonają oceny pracy dyrektorów i kierowników szkół oraz przeprowadzą potrzebną wymianę kadr kierowniczych, pod kątem doboru na te stanowiska ludzi doświadczonych i należycie przygotowanych zawodowo; należy stworzyć jak najbardziej dogodne warunki powrotu do pracy pedagogicznej, tych nauczycieli, kierowników i dyrektorów szkół, którzy w ubiegłym okresie usunięci zostali bezpodstawnie ze szkół lub kierowniczych stanowisk,

c) dotychczasowy profil szkolnictwa zawodowego nie jest dostosowany do potrzeb gospodarczych naszego województwa, zachodzi konieczność nowego ustawienia profilu szkół zawodowych, zgodnie z potrzebami naszej gospodarki,

d) naukowe objaśnienia zjawisk winny być trwałą zdobyczą polskiej szkoły, dlatego należy stać na stanowisku naukowego światopoglądu w programach, podręcznikach i w nauczaniu, tym niemniej należy w szkołach w pełni przestrzegać wolności wyznania, młodzieży wierzącej nie należy stawiać żadnych przeszkód w wykonywaniu praktyk religijnych, czy pobierania nauki religii jako przedmiotu nadobowiązkowego; należy również zdecydowanie przeciwstawiać się wszelkim próbom nacisku, czy wytwarzaniu nieprzychylnej opinii społecznej w stosunku do młodzieży niewierzącej,

e) wydziały oświaty wspólnie z Komendami MO winny wypracować konkretne środki organizacyjne i wychowawcze celem zdecydowanej walki z chuligaństwem wśród młodzieży,

f) rady narodowe winny przede wszystkim nawiązać ściślejszy kontakt ze środowiskami twórczymi szczególnie z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika, przy czym środowiskom twórczym należy zapewnić realny wpływ na poczynania rad narodowych i podległych im instytucji prowadzących działalność kulturalną,

g) w związku z występującymi faktami kierowania placówkami kulturalnymi rad narodowych przez osoby do tego nieprzygotowane — prezydia rad narodowych winny w porozumieniu ze związkami twórczymi przystąpić do wymiany kadr w tych placówkach,

h) świetlice należy powierzyć opiece rad narodowych, które opierając się na opinii środowiska powinny decydować o dalszym istnieniu lub zakładaniu nowych świetlic, oraz skoncentrować uwagę na udzielaniu pomocy tym placówkom kulturalnym, które wykazują należytą żywotność,

i) należy zapewnić możliwość rozwoju przemysłu ludowego, artystycznego i popierać działalność twórców ludowych między innymi przez pomoc zaopatrzeniową w surowce, materiały i narzędzia; w działalności kulturalno-oświatowej w okresie poprzednim odsunięto aktyw społeczny i ograniczono swobodę w doborze form pracy, a zastąpiono je administracyjnymi metodami kierowania pracą placówek kulturalnych. Do najpilniejszych zadań zatem należy:

— sprawa rehabilitacji działaczy społecznych; dla jak najszybszego przeprowadzenia rehabilitacji nauczycieli i działaczy kulturalnych należy powołać w miastach wydzielonych i powiatowych komisje rehabilitacyjne, w których znaleźć się winni członkowie komisji oświaty i komisji kultury miejskich i powiatowych rad narodowych;

— podjęcie pracy nad rozszerzeniem uprawnień rad społecznych domów kultury w zakresie gospodarki finansowej — polityki kadrowej i działalności programowej; w toku tych prac stopniowo wprowadzać należy zasadę samorządności w poszczególnych zespołach domu kultury.

5. **W dziedzinie życia społeczno-kulturalnego:**

— konieczne jest zapewnienie przez rady narodowe poparcia i pomocy dla środowisk twórczych województwa, za szczególnie ważne zadanie należy wysunąć konieczność stworzenia dogodnych warunków dla rozwoju kultury regionalnej i regionalnej działalności wydawniczej;

— jako podstawowy warunek nieskrępowanego rozwoju życia społecznego uznać należy swobodę tworzenia stowarzyszeń kulturalnych i społecznych oraz klubów, którym organy rad narodowych winny udzielać pomocy i poparcia,

— koniecznym jest nawiązanie jak najściślejszej współpracy rad narodowych przy rozwiązywaniu problemów społeczno-gospodarczych z wyższymi zakładami naukowymi, instytucjami naukowymi oraz środowiskami naukowców i wybitnych specjalistów,

— należy przeprowadzić reorganizację szkolnictwa artystycznego, dostosowując sieć i charakter szkół artystycznych oraz istniejące w nich działy nauczania do potrzeb środowiska kulturalnego,

— rady narodowe powinny polepszyć stan estetyczny miast i osiedli, ciągów ulicznych, lokali użyteczności publicznej, reklam itp.

6. **W zakresie służby zdrowia:**

a) zachodzi przede wszystkim konieczność uporządkowania gospodarki kadrowej. Należy znieść zarówno nakazy pracy dla absolwentów szkół medycznych oraz dwuletnie nakazy osiedlowe dla personelu fachowego,

b) należy zapewnic możliwość rozwoju prywatnych praktyk lekarskich oraz spółdzielczości lekarskiej. Jednocześnie jako jedną z form uzupełnienia społecznej służby zdrowia na wsi — rady narodowe winny inicjować zrzeszenia chłopskie, utrzymujące w ramach posiadanych środków własnych, stałych lub dojeżdżających lekarzy,

c) należy wzmóc akcję osiedleńcza lekarzy na wsi przez stworzenie personelowi służby zdrowia odpowiednich warunków między innymi w postaci specjalnych dotacji, środków lokomocji, mieszkań oraz odpowiedniego wyposażenia,

d) w ramach społecznej służby zdrowia w lecznictwie podstawowym należy umożliwić obywatelowi prawo wyboru lekarza w określonym rejonie, przy czym należy wziąć pod uwagę uzależnienie wysokości wynagrodzenia lekarza w zależności od ilości zapisanych u niego podopiecznych.

e) rewindykacja budynków służby zdrowia w Bydgoszczy nie tylko nie była zrealizowana, ale pozbawiono służbę zdrowia niezbędnych obiektów jak: lokal przy ul. Piotra Skargi nr 3 oraz zespół budynków oddanych z powrotem przez wojsko polskie, przy ul. Hanki Sawickiej, w których powinna znaleźć pomieszczenie od kilku lat lekkomyślnie zlikwidowana Państwowa Szkoła Pielęgniarsko-Położnicza.

CZĘŚĆ III.

Zasady i kierunki działania rad narodowych w dziedzinie społeczno-organizacyjnej

1. Nie powinno być w życiu społecznym i gospodarczym naszego terenu, żadnego poważniejszego zagadnienia, do którego nie zajęłaby stanowiska właściwa rada narodowa i jej komisje.
2. Wynika stąd zasada, że rady narodowe i ich aparat podejmować winny całkowicie samodzielnie decyzje w zakresie swego działania i ponosić pełną odpowiedzialność za swoje działania przed społeczeństwem. W związku z tym na przyszłość nie można uznać jako usprawiedliwiających rady narodowe argumentów o ingerencji lub narzucaniu radom narodowym decyzji przez jednostki, czy instytucje stojące poza radą narodową.
3. Zasada ta nie powinna wykluczać konieczności szerokiej współpracy i współdziałania rad narodowych z organizacjami politycznymi, społecznymi oraz gospodarczymi, w rozwiązaniu terenowych problemów społeczno-gospodarczych. Przyjmując, że instancje partyjne nie będą zastępowały rad narodowych w podejmowaniu decyzji dotyczących poszczególnych problemów gospodarki terenowej — Wojewódzka Rada Narodowa uznaje jednocześnie w pełni rolę kierowniczą Partii w zakresie polityczno-ideologicznym i w ustalaniu ogólnego stanowiska wobec istotnych problemów naszego terenu, rozwiązywanych przez rady narodowe.

   Uważamy, że rady narodowe w swej działalności szeroko i śmiało czerpać winny z bogatych doświadczeń oraz wniosków Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego, w szczególności przy regulowaniu spraw na odcinku rozwoju rolnictwa i rzemiosła.
4. Uważamy, że w skład członków prezydium — zamiast kierowników wydziałów, winni wchodzić działacze społeczno-gospodarczy, co umożliwi prezydiom głębsze rozeznanie sytuacji w terenie i właściwsze podejmowanie wniosków i uchwał, a kierownikom wydziałów, dotychczasowym członkom prezydium, bardziej operatywną i głębszą pracę na powierzonych im odcinkach pracy.
5. Dla zagwarantowania praworządności ludowej w radach narodowych, należy:
   a) wprowadzić w życie pełną odpowiedzialność prezydiów rad narodowych przed radami oraz pracowników aparatu administracyjnego przed prezydiami rad za wszelkie wypadki świadomego łamania praworządności,
   b) szczególnie surowo konsekwencje stosowane być winny w stosunku do pracowników rad, naruszających zasady praworządności w oddziaływaniu na rozwój rolnictwa i rzemiosła,
   c) służba porządku publicznego podporządkowana radom narodowym podjąć winna bardziej skuteczne i energiczne środki do zwalczania panoszącego się chuligaństwa
6. Celem konsekwentnej realizacji zasady jawności życia gospodarczego i działalności rad narodowych, należy rozszerzyć formy rzetelnego i wyczerpującego informowania społeczeństwa przez prezydia rad narodowych o sytuacji gospodarczej terenu, o pracach rad i prezydiów, o osiągnięciach, trudnościach i zamiarach. Jako stałe formy tej informacji należy przyjąć od natychmiast:
   a) szczegółowe informowanie Sesji o zagadnieniach rozwiązywanych przez prezydia, w okresie międzysesyjnym,
   b) zagwarantowanie stałego udziału zainteresowanych komisji rad w posiedzeniach prezydiów,
   c) poddawanie zasadniczych projektów uchwał prezydiów do uprzedniego przedyskutowania ich na posiedzeniach komisji, oraz przez prezydia niższych szczebli,
   d) informowanie komisji rad o bieżących pracach i zamierzeniach prezydiów,
   e) systematyczne składanie sprawozdań przez radnych ze swej działalności i działalności rady na spotkaniach z wyborcami.

   Ponadto nieodzownie wprowadzić należy systematycznie odbywające się i dobrze zorganizowane przez prezydia rad konferencje prasowo-radiowe tak, aby społeczeństwo tą drogą mogło być poinformowane należycie o pracy rad narodowych.
7. Celem nadania sesjom rad — jako najwyższej władzy terenowej — większych możliwości decydowania o podstawowych problemach gospodarki narodowej należy:
   a) częściej niż dotąd zwoływać sesje rad,
   b) wprowadzić zasadę, że sesja ustalać będzie każdorazowo problematykę obrad następnego posiedzenia rady oraz wymagać od prezydium rady należytego i wszechstronnego przygotowania materiałów, zgodnie z ustaloną problematyką.
8. Wzmocnić należy komisje rad i ich autorytet w stosunku do aparatu wykonawczego prezydiów rad.

   W tym celu należy:
   a) zrewidować przez prezydia rad celowość i słuszność istnienia przy poszczególnych wydziałach i zarządach płatnych nowych, społecznych kolektywów doradczych, np.: różnego rodzaju rady naukowo-ekonomiczne, czy rady techniczno-ekonomiczne, które w znacznym stopniu zaczynają zastępować w pracy same komisje rad oraz pozwalają kierownictwu wydziałów zrzucać odpowiedzialność za pracę na te organy doradcze,
   b) ograniczyć tendencje wydziałów i zarządów do rozwijania przy nich systemu organów doradczych, a inicjować na to miejsce oparcie pracy wydziałów i zarządów na systemie kolegiów wydziałowych, złożonych z własnych pracowników oraz na pracy odpowiednio uzupełnionych komisji rady,
   c) w ramach istniejących przepisów zorganizować komisje rad przez rozszerzenie ich składu i powołanie do pracy w komisjach wyróżniających się działaczy robotniczych, chłopskich oraz spośród inteligencji; nic nie stoi na przeszkodzie stworzeniu wokół komisji rad aktywu naukowo-technicznego,
   d) rozszerzyć w komisjach rad wykorzystywanie ich prawa powoływania rzeczoznawców i przekazywania im poszczególnych spraw do opracowania,
   e) wzmocnić znaczenie decyzji komisji rad w stosunku do wydziałów i zarządów we wszystkich zagadnieniach,
   f) oprzeć działania komisji rad na bieżącej analizie wykonania terenowego planu gospodarczego i budże-

tu, by na tym tle mogły kontrolować, poprawiać i wpływać na realizację zadań uchwalonych przez radę,

g) radom narodowym wszystkich szczebli pozostawić swobodę co do powoływania różnego rodzaju komisji rady oraz ustalania ich składu osobowego.

9. Istniejący podział administracyjny w niektórych wypadkach nie stwarza możliwości prawidłowego wykonywania zadań rad narodowych na terenie wsi. Należy przeto — na podstawie uzasadnionych wniosków zainteresowanych rad narodowych — dokonywać niezbędnych korekt w obecnym podziale administracyjnym województwa.

10. Dalsza demokratyzacja działalności aparatu rad narodowych winna wyrażać się we wzmocnieniu odpowiedzialności za wykonywane prace wydziałów i zarządów prezydiów rad narodowych.

W tym celu należy wprowadzić w życie zasady:

— by kierowników wydziałów i zarządów w prezydiach rad narodowych powoływała właściwa rada narodowa na wniosek przewodniczącego prezydium — działającego w porozumieniu z resortową komisją rady,

— kierownicy wydziałów i zarządów nie mogą być członkami prezydium danej rady narodowej; chodzi o to, aby kierownicy wydziałów i zarządów czuli się odpowiedzialnymi za swoją pracę i jej wyniki, nie tylko przed prezydium, ale również przed radą narodową,

— przy każdym wydziale i zarządzie działać powinno kolegium z kierownikiem na czele; kolegium to, złożone z fachowych pracowników wydziału, powinno brać całkowitą odpowiedzialność za rozwiązywanie poszczególnych zagadnień działu,

— sprawozdawczość okresową z wykonania terenowego planu gospodarczego i budżetu składać winni przed prezydium rady kierownicy wydziałów wykonawczych, a nie terenowe komisje planowania gospodarczego,

— wzmocnić odpowiedzialność wydziałów i zarządów za systematyczną i wnikliwą kontrolę wykonania zadań planu gospodarczego i budżetu oraz za wykonanie uchwał rady i prezydium.

11. Dla usprawnienia metod planowania terenowego i zarządzenia gospodarką terenową przez prezydia rad narodowych należy zreorganizować terenowe komisje planowania gospodarczego (WKPG i PKPG) pod tym kątem by:

— oczyścić ich zakres działania z wszelkich funkcji operatywnych i bieżącego administrowania, które przejść winny w całości do odpowiednich wydziałów i zarządów prezydiów,

— sprowadzić ich zakres działania w zasadzie do spraw badań ekonomicznych dla potrzeb prezydiów, planowania regionalnego i perspektywicznego oraz kierownictwa metodologicznego w zakresie planowania.

12. Jako szczególnie doniosłe zadania dla Prezydium WRN uznać należy jak najszybsze przekazanie wielu dalszych kompetencji prezydiom rad narodowych niższego szczebla.

Niezależnie od uchwały Rady Ministrów nr 611 z dnia 3. X. 1956 r. w sprawie dalszego rozszerzenia uprawnień rad narodowych w dziedzinie kierowania gospodarką narodową — oraz odpowiednich uchwał Prezydium WRN dot.: rozszerzenia uprawnień rad narodowych niższego szczebla w zakresie przemysłu drobnego, rolnictwa i handlu — należy:

— do połowy m-ca stycznia sprawdzić stopień faktycznego wprowadzenia w życie przez wydziały i zarządy Prezydium WRN postanowień w/w uchwały,

— spowodować natychmiastowe i konkretne rozdzielenie funkcji w zakresie kierowania gospodarką terenową między gromadzkie, miejskie i powiatowe rady narodowe, aby stały się one faktycznie i jedynie dysponentami przyznanych im nowych uprawnień,

— powołać Komisję WRN złożoną z przedstawicieli komisji finansów, budżetu i planu, która kontrolować będzie wprowadzanie w życie przez aparat prezydiów postanowień uchwał decentralizacyjnych.

13. Ulec winna zasadniczej zmianie funkcja dotychczasowych wojewódzkich wydziałów i zarządów. Winny one systematycznie ograniczać funkcje bezpośredniego zarządzenia i ingerowania w działalność prezydiów terenowych rad narodowych i przedsiębiorstw, przekształcając się w organa, których zasadniczym zadaniem winny być funkcje instruktarzowe, nadzorcze i kontrolne.

14. W związku z zmniejszeniem funkcji wydziałów i zarządów Prezydium WRN należy: poddać rewizji w poszczególnych wydziałach i zarządach potrzebę utrzymania obecnego, rozbudowanego aparatu administracyjnego na szczeblu wojewódzkim. W zakresie tym Prezydium WRN rozpatrzy możliwość:

— zmniejszenia ilości etatów w poszczególnych wydziałach i zarządach,

— połączenia szeregu komórek aparatu administracyjnego o podobnej problematyce lub z uwagi na konieczność kompleksowego załatwiania spraw,

— przesunięcia części pracowników aparatu wojewódzkiego do prezydiów rad niższego szczebla względnie do przedsiębiorstw terenowych — szczególnie w dziedzinie rolnictwa i przemysłu drobnego,

— zatrudnienie zwalnianych pracowników administracyjnych wg faktycznie posiadanych kwalifikacji zawodowych, względnie po przeszkoleniu zatrudnienia ich w zakładach i jednostkach produkcyjnych,

— niezmiernie ważną jest sprawa dokonania przez prezydia rad narodowych rewizji kwalifikacji zawodowych wszystkich pracowników aparatu administracyjnego prezydiów i podległych przedsiębiorstw i przeprowadzenia przesunięć pracowników odpowiednio do tych kwalifikacji,

— zasadą przy angażowaniu nowych pracowników do aparatu rad narodowych winno być posiadanie przez pracownika odpowiednich kwalifikacji zawodowych i zdolności organizacyjnych,

— należy wziąć pod uwagę możliwość reaktywowania części doświadczonych pracowników byłego samorządu.

Prezydia rad narodowych winny rozpatrzyć możliwość:

— wprowadzenia egzaminów przy przyjmowaniu pracowników do służby państwowej,

— stałego podnoszenia kwalifikacji pracowników w ramach dobrze zorganizowanego szkolenia zawodowego oraz zapewnienia pracownikom prowadzenia studiów zaocznych.

15. W związku z przeprowadzoną decentralizacją uprawnień należy podnieść w prezydiach znaczenie bezpośredniego instruktarzu organizacyjnego dla rad niższych szczebli, szczególnie dla rad gromadzkich. Instruktarz ten nie powinien sprowadzać się do rozwiązywania za rady narodowe problemów gospodarczych, czy organizacyjnych, lecz jedynie do ulepszenia i usprawnienia form pracy rad narodowych i ich prezydiów. a w szczególności form wiążących ściśle działalność rad narodowych ze społeczeństwem.

CZĘŚĆ IV

Wskazania końcowe

1. Dostosować należy poszczególne odcinki i zadania terenowych planów gospodarczych na rok 1957 do podstawowych kierunków i zasad działania terenowych rad narodowych, zawartych w niniejszym programie:
   — dotyczy to w szczególności zadań gospodarczych w dziedzinie rolnictwa, przemysłu terenowego, handlu i budownictwa inwestycyjnego oraz podziału limitów terenowego planu inwestycyjnego,
   — obowiązek dostosowania bieżących planów gospodarczych do niniejszego programu obarcza prezydia terenowych rad narodowych.
2. Przedstawiony w poprzednich częściach program działania rad narodowych traktować należy jako zalecenia kierunkowe. Dlatego zobowiązać należy Prezydium WRN oraz prezydia rad narodowych niższych szczebli do natychmiastowego podjęcia poczynań, zmierzających do pełnej konkretyzacji wskazanych kierunków i zasad oraz do pilnego wprowadzenia ich w życie.
3. Wzywa się wszystkich radnych do aktywnego włączenia się do praktycznej realizacji zadań programu. Całe społeczeństwo województwa bydgoskiego winno domagać się i dopilnować, by zasady i kierunki programu przemieniły się w jak najkrótszym czasie w konkretne poczynania terenowych rad narodowych i ich prezydiów. Wzywa się całe społeczeństwo do pomocy radom narodowym w wykonaniu zasad postawionego przed nimi programu działania. Tylko przy pełnej pomocy i kontroli społeczeństwa działalność rad narodowych odzyska swą nową treść.

6

UCHWAŁA NR 6/17

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy
z dnia 11. II. 1957 r.

w sprawie zorganizowania pomocy dla repatriantów

Analizując dotychczasowy przebieg akcji repatriacyjnej na terenie województwa bydgoskiego stwierdzono szereg uchybień i niedociągnięć a mianowicie:

1. Brak odpowiedniej koordynacji między zainteresowanymi Zarządami i Wydziałami na terenie województwa.
2. Brak troski o zabezpieczenie repatriantom właściwych warunków bytowo-mieszkaniowych.

W celu usunięcia występujących niedocignięć oraz zagwarantowania pełnej realizacji Uchwały Prezydium Rządu z dnia 10. IX. 1955 r., Nr 739/55 w sprawie repatriacji, Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej na podstawie art. 16 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. Nr 14, poz. 130).

u c h w a l a

1. Zobowiązać do systematycznej współpracy następujące Zarządy i Wydziały Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej:
   Wojewódzki Zarząd Spraw Wewnętrznych — Wojewódzki Zarząd Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej — Wojewódzki Zarząd Rolnictwa — Samodzielny Oddział Zatrudnienia — Wydział Rent i Pomocy Społecznej — Wydział Zdrowia z tym, że prace wymienionych Zarządów i Wydziałów koordynować będzie Wojewódzki Zarząd Spraw Wewnętrznych.
2. Zespół wymieniony w pkt. 1 winien konsultować się przynajmniej jeden raz w tygodniu.
3. Prezydia powiatowych i miejskich rad narodowych miast stanowiących powiaty — powołają analogiczne zespoły jak w punkcie 1 na swoim terenie.
4. Prezydia miejskich, powiatowych rad narodowych na terenie których zostały powołane społeczne komitety pomocy repatriantom zobowiązane są do ścisłej współpracy i udzielania pomocy w zakresie prac administracyjnych i społecznych.
5. Prezydia miejskich, powiatowych rad narodowych zaprowadzą ewidencję repatriantów zamieszkałych na swoim terenie w celu usprawnienia pracy przy udzielaniu im pomocy.
6. W celu zagwarantowania systematycznego dostarczania lokali mieszkalnych zobowiązuje się:
   a) prezydia Miejskich i Powiatowych Rad Narodowych do wydzielenia dla repatriantów 10% izb mieszkalnych z nowego budownictwa DBOR oraz rozproszonego;
   b) prezydia miejskich rad narodowych w porozumieniu z zakładami pracy kontynuującymi budownictwo mieszkaniowe przyzakładowe — zabezpieczą mieszkania dla repatriantów zatrudnionych w danych zakładach pracy;
   c) prezydia gromadzkich rad narodowych przygotują przynajmniej jedno mieszkanie dla repatriantów na terenie gromady, z tym, że mieszkanie to należy przygotować w budynku stanowiącym własność Skarbu Państwa, a w prywatnym wówczas jeżeli właściciel wyrazi zgodę na piśmie;
   d) prezydia miejskich rad narodowych, które nie kontynuują budownictwa mieszkaniowego o którym mowa w pkt. 6 lit. a przygotują przynajmniej dwa mieszkania dla repatriantów na warunkach podanych w pkt 6 lit. c jeśli na danym terenie nie obowiązuje publiczna gospodarka lokalami;
   e) rozdziałem mieszkań dla repatriantów zarówno z nowego jak i starego budownictwa zajmują się terenowe właściwe prezydia rad narodowych;
   f) prezydia miejskich i gromadzkich rad narodowych zabezpieczą i przydzielą dla repatriantów wszystkie lokale i gospodarstwa rolne, zwolnione po wyjeżdżających za granicę na pobyt stały;
   g) Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w razie potrzeby poleci prezydiom miejskich, powiatowych, gromadzkich rad narodowych zakwaterowanie repatriantów przebywających na innym terenie województwa bydgoskiego;
   h) prezydia powiatowych i miejskich rad nardowych udzielą pomocy znajdującym się na ich terenie placówkom PCK przy zorganizowaniu potrzebnych magazynów na przechowanie darów przeznaczonych przez społeczeństwo dla repatriantów;
   i) Wojewódzki Zarząd Rolnictwa porozumi się z Wojewódzkim Zarządem PGR w celu otrzymania odpowiedniego wykazu wolnych mieszkań wraz ze stałą pracą w podległych zespołach PGR;
7. Zobowiązuje się:
   a) Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Bydgoszczy do przeprowadzenia w terminie do dnia 1 kwietnia 1957 r. adaptacji dwóch baraków na cele mieszka-

niowe z przeznaczeniem na punkt przejściowy dla repatriantów w Bydgoszczy;

b) Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Toruniu do wystąpienia z wnioskiem do władz wojskowych o przyznanie na okres przejściowy budynku kolonijnego w Czerniewicach;

c) prezydia wymienionych w pkt. a i b rad narodowych opracują potrzebną dokumentację adaptacyjną i wystąpią natychmiast z wnioskiem do Prezydium WRN o przydzielenie potrzebnych funduszy na remont;

d) Wydział Finansowy Prezydium WRN do zabezpieczenia z rezerwy finansowej odpowiednich kredytów na cele wymienione w pkt. a, b i c.

8) Prezydia powiatowych rad narodowych przeprowadzą ewidencję budynków stanowiących własność Skarbu Państwa (byłych samorządowych, państwowych, byłych dworskich itp.), które ze względu na stan techniczny nie są zamieszkałe całkowicie lub częściowo, sporządzą dla każdego budynku szczegółowy opis i podadzą do wiadomości Prezydium WRN do dnia 16. III. 1957 r.

9. Prezydia miejskich rad narodowych miast stanowiących powiaty wyznaczą po jednym odpowiedzialnym pracowniku z wydziału kwaterunkowego, którzy przyjmować będą wyłącznie repatriantów w sprawach kwaterunkowych przez wszystkie dni pracy w tygodniu.

Za Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej

E. Orsztynowicz — Sekretarz Prezydium

J. Domiński — Przewodniczący Prezydium

7

ZARZĄDZENIE NR 3/57
Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy
z dnia 21. II. 1957
w sprawie przeprowadzenia wiosennej akcji sanitarno-porządkowej w roku 1957

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy na podstawie art. 16 Ustawy z dnia 20. III. 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. nr 14 poz. 130) w oparciu o Uchwałę Prezydium Rządu nr 262 oraz Uchwałę Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy nr 13/79 z dnia 10. III. 1954 r. zarządza przeprowadzenie na terenie województwa bydgoskiego wiosennej akcji sanitarno-porządkowej, w czasie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 maja 1957 r.

Wydane w tej sprawie w roku 1955 instrukcje i wytyczne obowiązują nadal, z tym że w r. b. stosownie do wniosków zgłoszonych przez Sejmową Komisję Zdrowia, akcja ta powinna mieć charakter bardziej powszechny i znacznie szerszy niż dotychczas.

Jednocześnie przypomina się, że akcją kierują i odpowiadają za jej wykonanie prezydia rad narodowych wszystkich szczebli.

Siedziba Wojewódzkiego Komitetu ASP mieści się w gmachu Prezydium WRN w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 3 pokój nr 1, telefon 27-20, wewn. 295 i 393.

Za Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej

J. Domiński
Przewodniczący Prezydium

Adres Redakcji i Administracji: Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, Wydział Ogólno-Gospodarczy, Bydgoszcz, ul. Jagiellońska nr 3, Redakcja i Administracja czynne od godz. 8—15

PRENUMERATA „Dziennika Urzędowego Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy" wynosi: rocznie zł 18.—, półrocznie zł 10.—.

Cena pojedynczego egzemplarza do 4-ch stron druku 0,90 zł. Przy większej ilości stron o 0,30 zł więcej od każdej drukowanej strony. CENY OGŁOSZEŃ: o zagubionych dokumentach: ryczałt zł: 10,50 od jednego dokumentu, po zł 1,50 od każdego dalszego dokumentu, konkursy i przetargi zł 1,80 za wiersz jednoszpaltowy. Ogłoszenia handlowe i bilansowe oraz inne zł 2,70 za wiersz mm 1 szp. Za układ tabelaryczny dolicza się 100%.

Konto bankowe:

Dziennik Urzędowy Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy, Narod. Bank Polski III Oddz. Miejski w Bydgoszczy, nr 205-95/I-78

Cena zł 3,90

RSW „Prasa" Bydg. zam. 698, nakł. 1800, f. A-4, pap. dost. E-13

ODBIORCA